

الله أكبر

روش های ترغیب دختران به حجاب

زهرا جعفری زاده^۱

سطح دو ، حوزه علمیه خواهران معصومیه شیراز ، Zahra.z6486@gmail.com

چکیده

حجاب و پوشش اسلامی از ضروریات و واجبات دین مبین اسلام می باشد و کارکرد های فردی و اجتماعی دارد. حجاب هم برای فرد و هم برای جامعه مفید است زیرا حضور زنان با پوشش مناسب در جامعه باعث استواری اجتماع و استحکام پیوند خانواده خواهد شد. هر چند حجاب هم برای مردان لازم است و هم برای زنان، اما پوشش به معنای ستر از سن بلوغ برای دختران واجب می شود. بی شک نخستین نهادی که می تواند در تربیت دینی فرزندان گام بردارد، خانواده است. خانواده ها باید در دوران کودکی و نوجوانی با روش های مناسب، فرزندان خود را به حجاب ترغیب کنند و با حجاب بودن را به عنوان یک ارزش در ذهن فرزندان خود تقویت کنند. در مرحله بعد روش ها و راهکارهایی می توان در جامعه پیاده کرد که دختران جوان با حجاب بیشتر آشنا شده و به حجاب علاقه مند شوند. در این تحقیق، ابتدا به حقیقت و ماهیت حجاب پرداخته شده سپس فواید حجاب و علل و عوامل بی حجابی را بیان کرده ایم و در نهایت راههایی که خانواده ها و جامعه می توانند برای ترغیب دختران به حجاب انجام دهند را بررسی کرده ایم.

واژگان کلیدی: حجاب، دختران، خانواده

یکی از پردامنه ترین موضوعاتی که در دنیای امروز راجع به زن و حیات اجتماعی او و ارزش وجودی او مطرح است موضوع ستر یا حجاب زنان می باشد. حجاب جزئی از تمدن، فرهنگ ، آداب و رسوم اسلامی و شریعت اسلامی است. حجاب برای حفظ زنان از آسیب های مختلف ، برای دوری جامعه از فساد و حفظ نهاد خانواده امری بسار مهم می باشد. موضوع و پیشینه حجاب به اندازه تاریخ آفرینش انسان است؛ قرآن کریم در این زمینه آنگاه که داستان آفرینش حضرت آدم و حوا را به تصویر می کشد، به موضوع نیاز درونی آدم و حوا نسبت به پوشیدگی اشاره کرده است که نشان می دهد قرآن تمایل به پوشیدگی را ناشی از عمق جان انسان می داند. در بعضی از ملل قبل از اسلام حجاب وجود داشته است از جمله قوم یهود و ایران باستان. در دوران پیامبر اسلام ، آیات مربوط به حجاب بر آن حضرت نازل شد و از آن زمان حجاب بر زنان مسلمان واجب شد. در عصر کنونی جوامع غربی برای تسلط بر کشورها از راههای فرهنگی استفاده می کنند و با تغییر الگوهای فرهنگی از جمله تغییر در حجاب و پوشش افراد سعی دارند سبک زندگی آنها را عوض کرده به سمت و سویی بکشانند که به کلی از تعالیم اسلام دور باشد. برای مقابله با تهاجم فرهنگی ، مخصوصا درباره حجاب ضرورت دارد برای دختران جوان جامعه راهکارهایی ارائه کرد که توجه و علاقه آنها به حفظ حجاب بیشتر شود و همچنین راهکارهایی که خانواده ها بتوانند دختران باحجاب تربیت کنند.

فصل اول: مفهوم حجاب

معنای حجاب از نظر لغت پرده ، رادع ، مانع ، سد و حائل بین دو چیز می باشد که این چند معنا همه برگشت به حائل حسی میان دو جزء میکند و یا می توان گفت به معنای هر حائلی اعم از حسی و غیر حسی میباشد.^۱

در برخی کتب لغت حجاب را اینگونه تعریف کرده اند : حجاب یعنی آنچه مانع رسیدن میشود.^۲ برخی گفته اند حجب و حجاب هر دو مصدر و به معنای پنهان کردن و منع از دخول است.^۳ در دیگر کتاب های لغت حجاب را به معنای پرده آورده اند و نوشته اند زنی که پوشانیده است خود را به پوشاندنی.^۴

حجاب در نگاه شهید مطهری، هم به معنی پوشیدن و هم به معنی پرده و حاجب است که بیشتر استعمالاتش به معنی پرده است. این کلمه از آن جهت مفهوم پوشش می دهد که پرده وسیله پوشش است.^۵ آن پوششی حجاب نامیده می شود که برای زن مصونیت ایجاد کند. آن هم بخاطر مفاسدی که از بی پرده بودن و آشکار بودن او در برابر مردان بی تقوا حاصل می شود ولی این سخن به معنای آن نیست که حجاب و ستر بر زن لازم نیست مگر در صورتی که فساد و ربه ای در کار باشد زیرا از آنجایی که وقوع فساد

۱. لغت نامه دهخدا

۲. مفردات راغب، ص ۱۰۸

۳. قریشی، قاموس قرآن، ج ۲، ص ۱۰۳

۴. سیاح، فرهنگ بزرگ جامع نوین، ج ۱ و ۲، ص ۲۳۴

۵. مطهری، مجموعه آثار، ج ۱۹، ص ۴۳۰

۲- گشایش مدرسه هایی با فضای اسلامی مناسب و شیوه های تدریس معتبر. تا کودکان قبل از سن بلوغ از آموزه های صحیح دینی، اخلاقی و اجتماعی در خانواده و اجتماع بهره مند گردند.

۳- دانشگاهها با تربیت مدرسین توانا در تبیین فلسفه حجاب به صورت دوره های آموزش ضمن خدمت بکوشند^۱.

نتیجه

به طور کلی میتوان بیان کرد که مهمترین راهکارهای ترغیب دختران به حجاب در بستر خانواده شکل میگیرد. پدر و مادر با استفاده از روش های نوین تربیتی و اسلامی میتوانند از کودکی فرزندان خود را با حجاب آشنا و آنها را به حجاب علاقه مند کنند. بی شک نقش خانواده در این زمینه نقش بی نظری خواهد بود. حجاب برای زن مسلمان و پای بند به احکام شریعت اسلامی یک وظیفه است. حجاب و عفاف و پوشش، تدبیری است که خود زن برای گرانبها کردن خود در برابر مردان به کار می برد. در جامعه اسلامی زن مسلمان دارای حرمت است که حجاب مظهر این حرمت است و نگاه اسلام به حجاب به عنوان مکمل منزلت زن در جامعه است و هیچگونه محدودیتی برای فعالیت های اجتماعی و سیاسی زنان ایجاد نمی کند. زنان مسلمان با الگوگیری از روش و سیره حضرت فاطمه

۱. سلیمانی، همان، ص ۲۸

زهره سلام الله عليها در دنيا باعث افتخار زنان عالم مي شوند و با حجاب در عرصه هاي مختلف علمي ، ورزشي ، اجتماعي ، سياسي و ... حاضر مي شوند و به دنيا معنای واقعي زن بودن و انسان بودن را نشان مي دهند و به زنان دنيا مي فهمانند که در طول سالها با ترويج برهنگي و تبديل زن به عنوان کالايي در دست مردان چه ظلم بزرگي در حق آنان روا شده است و با پوشش خود به آنان مي گویند که وجودتان را در برابر خطرات اجتماع مصون بداريد تا انسان و پاک زندگي کنيد.

فهرست منابع

*قرآن کریم

*نهج البلاغه

*لغت نامه دهخدا

۱. احمدی ، احمد ، روانشناسي نوجوانان و جوانان، انتشارات مشعل، اصفهان ، چاپ

سیزدهم، ۱۳۸۲

۲. - ، اصول و روشهای تربیت در اسلام، بخش فرهنگي جهاد دانشگاهي، ۱۳۸۰

۳. اشتیاردی ، محمد مهدی ، حجاب بیانگر شخصیت زن، انتشارات ناصر قم، چاپ اول

۴. خمینی، روح الله ، صحیفه نور، ج ۶

۵. - ، صحیفه امام، تهران : مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، ۱۳۶۸

۶. جوادی آملی، عبدالله، زن در آیینه جلال و جمال، قم، مرکز نشر اسراء، ۱۳۷۸

۷. حسن زاده آملی ، لويس معلوف، حعفری تبریزی، فرهنگ بزرگ جامع نوین، احمد

سیاح، اسلام، ۷، ۱۳۸۷

۸. حسینی، علی، سیره تربیتی پیامبر اکرم (ص) و اهل بیت علیه سلام، تهران ، حوزه

انتشارات دانشگاه، ۱۳۷۷

۹. خلجی ، حسن ، مقاله شیوه های موثر نهادینه کردن حجاب در کودکان و نوجوانان،

پژوهش نامه اسلامی زنان و خانواده، شماره ۸، بهار ۱۳۹۰،

۱۰. فرزندوحی دکتر جمال، - حیدرنژاد، طاهره، مراحل تربیت از دیدگاه قرآن ، سنت و

علم رانشناسی-فصلنامه تخصصی تفسیر، علوم قرآن و حدیث-سال پنجم -شماره

هفدهم

۱۱. کلینی ، محمد یعقوب، الکافی، علی اکبر غفاری، دارالکتب الاسلامیه، تهران، چاپ هفتم، ۱۳۸۳

۱۲. سلیمانی، ایران، مقاله دختران آفتاب گوهر در صدف، پژوهش نامه اسلامی زنان و خانواده، شماره ۱۰، بهار ۱۳۹۰

۱۳. طباطبایی، سید محمد حسین ،تفسیر المیزان، ترجمه سید محمد باقر موسوی همدانی، ج ۱۸

۱۴. مطهری ، مرتضی، مقام زن خلاصه آثار شهید مطهری، دانشگاه امام صادق(ع)، دفتر چهارم، چاپ دهم ۱۳۸۹

۱۵. - ، مجموعه آثار ، تهران، صدرا، ۱۳۷۶

۱۶. میر خندان، سید حمید، حجاب در فرهنگ اسلامی، مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، چاپ دوم ۱۳۸۷

۱۷. مرکز فقهی ائمه اطهار(ع)، پرسمان حجاب شناسی، انتشارات امیرالعلم، چاپ سوم

۱۸. طیبی، ناهید، حجاب و عفاف مروری دوباره، پیام زن، شماره ۹۵، بهمن ۱۳۷۸.

۱۹. راغب اصفهانی ، حسین بن محمد، مفردات الفاظ قرآن، حسین خداپرست، ۷، ۱۳۹۲

۲۰. قریشی ، علی اکبر، قاموس قرآن، تهران، دارالکتب اسلامیه، چاپ ۱۶، ۱۳۸۶

۲۱. آصفی، محمد مهدی، دنیای اسلام و تهاجم فرهنگی غرب، دفتر تبلیغات اسلامی،

۱۳۸۰

۲۲. اسماعیلی ، مریم، کریمی تبار ، مریم، حجاب برتر و علل بد حجابی، دانشنامه

موضوعی قرآن، شماره ۲، ۱۳۸۳.

۲۳. مجموعه مقالات کنگره آثار و اندیشه تربیتی حضرت امام خمینی(س) ، مؤسسه

تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)، اول، ۱۳۷۴